

2019

Závěrečná správa

Uplatňovanie práv a povinností MH Manažment, a. s.

Závěrečná správa

Uplatňovanie práv a povinností MH Manažment, a. s.

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitrik, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Bratislava, apríl 2020

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ	4
ZOZNAM TABULIEK	4
ZOZNAM GRAFOV	4
ZHRNUTIE	5
1 ÚČEL KONTROLNEJ AKCIE	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE	6
3 KONTROLNÉ ZISTENIA	6
3.1 CHARAKTERISTIKA SPOLOČNOSTI	6
3.2 VYBRANÉ EKONOMICKÉ POLOŽKY	7
3.3 MAJETKOVÉ ÚČASTI	8
3.4 SÚDNE SPORY	9
3.5 FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA ČINNOSŤ SPOLOČNOSTI	10
4 ODPORÚČANIA	11
5 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU	11
6 TÍM KONTROLÓROV	12
ZÁVER	12
KONTAKT	12
PREROKOVANIE ZÁVEREČNEJ SPRÁVY	12

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ

Skratka	Názov
AK	Advokátska kancelária
FNM SR	Fond národného majetku
MH M	MH Manažment, a.s.
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
OR SR	Obchodný register SR
SE	Slovenské elektrárne
Zákon o zrušení FNM SR	Zákon č. 375/2015 Z. z. o zrušení Fondu národného majetku Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 - Bilancia príjmov a výdavkov MH M za roky 2016 – 2018 v eur	7
Tabuľka 2 - Dividendy MH M v eur	8
Tabuľka 3 - Vyplatené finančné prostriedky za externé právne služby od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2019.....	9

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 - Stav disponibilných finančných prostriedkov MH M, v mil. eur	7
Graf 2 - Prehľad dividend vybraných spoločností s majetkovým podielom štátu vyplatených MH M	10

ZHRNUTIE

Spoločnosť MH Manažment (stručne MH M), ktorej stopercentným akcionárom je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky sa 1. januára 2016 stala právnym nástupcom zrušeného Fondu národného majetku a prevzala na seba všetok jeho majetok, vrátane pohľadávok i záväzkov. Hlavnou úlohou spoločnosti bolo zabezpečovať výkon práv akcionára v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou. V roku 2016 mala majetkovú účasť v 56 spoločnostiach, z ktorých bolo 28 v konkurze, likvidácii alebo už bol konkurz ukončený, ale spoločnosť nebola vymazaná z obchodného registra.

Napriek úvahám vedenia rezortu hospodárenia o zúžení pôsobenia MH M, či jej zrušení v roku 2017, spoločnosť pokračuje v svojej činnosti aj naďalej. V roku 2018 spravovala majetok štátu v čistej hodnote 245 miliónov eur, vrátane majetkových účasti štátu v 52 rôznych podnikoch. Najvýznamnejšie z nich, podľa výšky základného imania, podielu štátu a vyplácaných dividend, pôsobia v oblasti teplárenstva a dopravy. V teplárenstve tak spravuje 100 %-né podiely štátu v teplárenských podnikoch v Košiciach, Martine, Trnave, Zvolene, Žiline a Bratislave, takmer 80% v kúpeľoch Sliač, 75% v Burze cenných papierov a menej ako päťdesiat percent v sedemnástich podnikoch SAD.

V roku 2018 tvorili vyplatené dividendy dopravných spoločností takmer dve tretiny celkových dividend získaných z portfólia MH Manažmentu. Približne 20 percent predstavovali dividendy, ktoré spoločnosť získala z akcií obchodovaných na kapitálovom trhu. Kvôli obmedzeným možnostiam zisku viacerých z podnikov v portfóliu tvorili dividendy v rokoch 2016 až 2018, súhrnne takmer 2,8 mil. eur. **MH M odviezol na posilnenie štátnych finančných aktív len 74 400 eur, zvyšok prostriedkov zostal k dispozícii spoločnosti.**

Vzhľadom na významnú, ale rizikovú štruktúru majetku a jej vývoj, NKÚ SR preveril fungovanie tejto štátom zriadenej akciovej spoločnosti, zhodnotil činnosť jej orgánov a skontroloval aj výdavky na právne služby a fungovanie spoločnosti v období rokov 2016 – 2018.

Kontrola NKÚ SR poukázala aj na takmer 90 %-ný pokles disponibilných peňažných prostriedkov v priebehu 3 rokov činnosti MH M. Kým na začiatku svojej činnosti v januári 2016 mala spoločnosť na účte viac ako 39 mil. eur, na konci roku 2018 to už bolo len 4 mil. eur. Hoci v období rokov 2016 až 2018 sa celkové príjmy MH M pohybovali na úrovni takmer 11 mil. eur, ich celkové výdavky dosiahli až 46 mil. eur. Takýto stav je zapríčinený najmä štruktúrou záväzkov fondu a dubioznymi pohľadávkami z privatizácie, ale aj výdavkami spoločnosti.

Výraznú položku výdavkovej časti rozpočtu v uvedených rokoch, celkovo až 30 miliónov eur, tvorili výdavky spoločnosti na právne služby a zastupovanie v súdnych sporoch. V čase kontroly NKÚ SR viedol MH M celkovo 39 súdnych sporov, viaceré z minulosti týkajúce sa napr. privatizácie Mondi SCP Ružomberok alebo kúpeľov Sliač. **Viac ako polovica celkových výdavkov MH M na právne služby bola uhradená jedinej advokátskej kancelárii.**

Vzhľadom k neobvyklým cenám niektorých právnych služieb vykonalo MH SR ich analýzu. **Jej výsledkom boli zistenia o netransparentnom konaní pri prideľovaní súdnych sporov, z čoho vyvodilo manažérsku zodpovednosť tým, že odvolalo dozornú radu a predstavenstvo MH M.**

Hodnota súdnych sporov, ktorých účastníkom je MH M, je však naďalej vysoká. Účtovná rezerva na súdne spory je v hodnote **viac ako 30 mil. eur, nie je však finančne krytá**, čo predstavuje výrazné riziko pre štátny rozpočet z ktorého by sa prehraté súdne spory hradili.

Výdavky na vlastnú prevádzku MH M, predstavovali v období troch rokov 4 mil. eur. Ku koncu roka 2018 osobné náklady predstavovali viac ako 60 % celkových výdavkov. **Viaceré nákladové položky však NKÚ SR hodnotí ako neodôvodniteľne vysoké či neprimerané.** Príkladom môže byť posúdenie nákladov na prenájom priestorov a služieb za ktoré MH M uhradil v rokoch 2016 až 2018 viac ako 716 tis. eur. Aktuálne si MH M prenajíma plochu kancelárskych priestorov o výmere 707 m², čo pri **počte 16 zamestnancov predstavuje 44 m² a 853 eur mesačného nájomného na jedného zamestnanca.**

Nehospodárne konanie sa preukázalo aj pri niektorých ďalších aktivitách, ako napr. prenájom auta, kde ročná cena nájmu zodpovedala približne polovici kúpnej ceny nového vozidla ale aj zbytočný nákup výstražného zariadenia, komplexnej sady pneumatík do prenájatého vozidla.

Ďalším príkladom nehospodárneho konania MH M bolo, že **spoločnosť si dala vypracovať externej firme podnikateľské plány za viac ako 10 tis. eur, ktoré však nikdy nevyužila** a vzhľadom na svoju činnosť by mu postačoval finančný plán vypracovaný vlastnými zamestnancami. **Dokonca za 12 dní decembra 2015, kedy ešte MH M nevykazoval žiadnu činnosť a nemal ani zamestnanca, zaplatili externej firme za spracovanie účtovníctva viac ako 4 600 eur.**

Ako zásadný problém vidí NKÚ SR skutočnosť, že **MH M vzhľadom na zameranie jeho činnosti mal byť už na začiatku zriadený len na dobu určitú**. Jeho úlohou malo byť zlikvidovanie nefunkčných vlastníckych práv, prevod správy živých akcií na iné subjekty v portfóliu štátu a ukončiť najväčšie súdne spory, čo sa však deje pomalšie ako sa očakávalo a značná časť získavaných zdrojov spoločnosti ide na pokrytie jej vlastných potrieb. Pre porovnanie v Českej republike bol FNM ČR zrušený už v roku 2006 a následne niektoré aktivity zabezpečoval novovytvorený odbor na Ministerstve financií ČR, čo bolo určite menej nákladné ako vytvorenie akciovej spoločnosti. Podľa medializovaných vyjadrení Ministerstva hospodárstva SR sa už dlhodobo uvažuje o ukončení fungovania MH M a presune jeho aktivít pod ministerstvo, ktoré má skúsenosti s náročnými súdnymi spormi resp. na iné orgány štátu. Faktom však je, že doteraz k tomu žiadny konkrétny krok urobený nebol, a neexistuje ani komplexný materiál s postupnosťou krokov a termínov smerujúcich k ukončeniu činnosti. **NKÚ SR preto odporučil vypracovať dokument o ďalšom pôsobení spoločnosti MH M, ktorý mal obsahovať časový plán a konkrétne kroky, ktoré by smerovali k ukončeniu činnosti a na základe ktorého by sa systémovo riešila nielen ďalšia existencia tejto štátnej akciovej spoločnosti, ale aj celý komplex problémov súvisiacich s výkonom práv akcionára a jeho záväzkami.**

1 ÚČEL KONTROLNEJ AKCIE

Účelom kontrolnej akcie bolo zhodnotiť pôsobenie spoločnosti MH M, výkon práv akcionára v spoločnostiach s majetkovou účasťou, využívanie finančných prostriedkov na vybrané činnosti a nakladanie s vybraným majetkom spoločnosti.

Predmet kontroly bolo preveriť a vyhodnotiť:

- činnosť orgánov spoločnosti a majetkové účasti
- vývoj pohľadávok, súdnych sporov, záväzkov a ich finančný efekt
- vynakladanie finančných prostriedkov na činnosť spoločnosti

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu na základe Plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2019 v súlade so strategickými prioritami kontrolnej činnosti na roky 2018 - 2020 „Efektívna verejná správa“.

Kontrolovaným obdobím boli roky 2016 - 2018 a súvisiace obdobia. Hodnotiacimi kritériami pri kontrole boli normatívne štandardy, na základe ktorých boli posudzované a vyhodnocované doklady a informácie poskytnuté ku kontrole. Použitý bol prístup detailného preverovania vecnej a obsahovej správnosti vybraných dokladov, resp. vybratej vzorky k preverovanému predmetu kontroly. Kontrolóri v rámci kontroly využili preskúmanie dokladov, analytické postupy a prepočty, pozorovanie a rozhovory.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v zmysle príslušných ustanovení zákona o NKÚ SR a štandardov, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

3 KONTROLNÉ ZISTENIA

3.1 CHARAKTERISTIKA SPOLOČNOSTI

K 31.decembru 2015 bol zákonom zrušený FNM SR. Univerzálnym právnym nástupcom k 1. januáru 2016 sa stala akciová spoločnosť MH M, zapísaná do obchodného registra v druhej polovici decembra 2015. Jej zakladateľom a stopercentným akcionárom je Slovenská republika v mene ktorej koná Ministerstvo hospodárstva SR. Na novovzniknutú spoločnosť prešiel majetok FNM SR, vrátane pohľadávok, majetkových účastí na podnikaní právnických osôb, záväzky a tiež práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a iných právnych vzťahov, ktorých účastníkom bol fond.

Jednou z hlavných úloh spoločnosti MH M bolo zabezpečovať výkon práv akcionára v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou. Kým v roku 2016 mal majetkovú účasť v 56 spoločnostiach, z ktorých bolo 28 v konkurze, likvidácii alebo už bol konkurz ukončený ale spoločnosť nebola vymazaná z obchodného registra, v roku 2018 išlo o 52 akciových spoločností, z ktorých bolo v konkurze alebo v likvidácii 25.

MH M bol zriadený na dobu neurčitú na doriešenie sporov FNM SR, zlikvidovanie nefunkčných vlastníckych práv a prevod živých akcií tam, kde majú opodstatnenie. Počas trojročnej existencie došlo k zániku niektorých činností, napr.

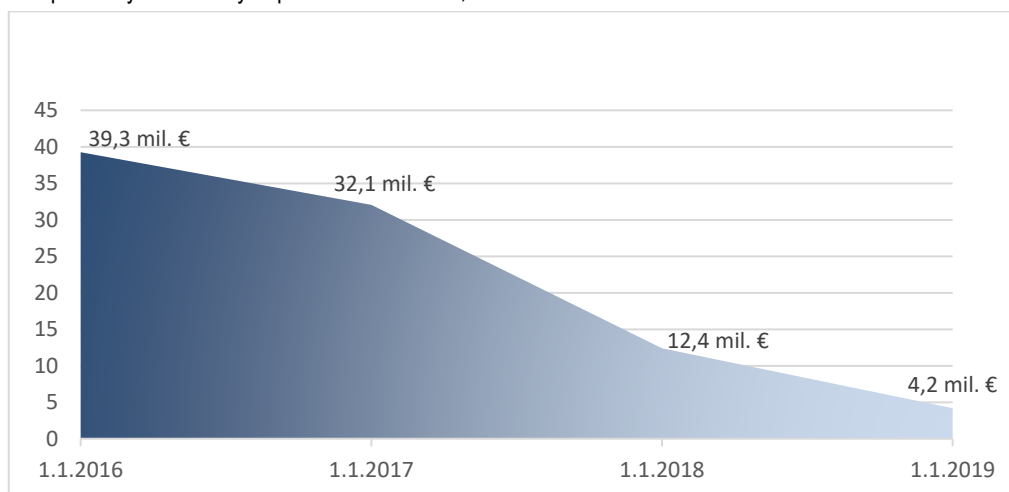
povinnosti vyplácať menovitú hodnotu a výnos z dlhopisu FNM SR ako aj povinností spojených s bezodplatným prevodom cenných papierov od fyzických osôb. Pretrvávajúcou skutočnosťou bol aj neustály pokles disponibilných finančných prostriedkov a teda útlm činnosti. MH M nedisponuje komplexným materiálom obsahujúcim postupnosť krokov a termínov ako pristúpiť od útlmového režimu k ukončeniu činnosti. Rozhodnutie o ďalšom vývoji spoločnosti je v plnej rozhodovacej a schvaľovacej kompetencii jej jediného akcionára.

3.2 VYBRANÉ EKONOMICKÉ POLOŽKY

Majetok, ktorý prešiel na MH M sa skladal predovšetkým z privatizovaného majetku, zo zisku z účasti na podnikaní obchodných spoločností, z výnosov z predaja akcií a podielov na iných ako akciových spoločnostiach. Ďalej z majetku, ktorý prešiel na FNM SR na základe odstúpenia od zmluvy a z cenných papierov nadobudnutých od fyzických osôb a majetku nadobudnutého vlastnou činnosťou.

MH M mal na začiatku svojej činnosti k 1. januáru 2016 **disponibilné peňažné prostriedky** vo výške 39,3 mil. eur. Za obdobie rokov 2016 až 2018 celkové príjmy MH M dosiahli spolu sumu takmer 11 mil. eur (t.j, dividendy, príjmy z predaja majetkových účastí, príjmy z konkurzov a likvidácií) a celkové výdavky bežmála 46 mil. eur. V priebehu rokov 2016 až 2018 bol tak zaznamenaný neustály pokles disponibilných finančných prostriedkov až na úroveň 4,2 milióna eur, čo predstavuje pokles o takmer 90 % a približne 35,1 mil. eur.

Graf 1 - Stav disponibilných finančných prostriedkov MH M, v mil. eur

Zdroj: MH M, spracovanie NKÚ SR

Bilancia príjmov a výdavkov vykazovala počas troch rokov záporné hodnoty. Výdavky výrazne prekračovali príjmy. MH M použil na uhrádzanie svojich záväzkov zostatky peňažných prostriedkov z predchádzajúcich rokov.

Tabuľka 1 - Bilancia príjmov a výdavkov MH M za roky 2016 – 2018 v eur

Rok	Použiteľné finančné prostriedky na začiatku roka	Celkové príjmy spoločnosti za rok	Peňažné zdroje celkom	Výdavky	Saldo (celkové príjmy - výdavky)	Stav finančných prostriedkov na konci roka
2016	39 257 743,05	846 540,82	40 104 283,87	8 045 476,48	-7 198 935,66	32 058 807,39
2017	32 058 807,39	8 431 632,85	40 490 440,24	28 119 188,58	-19 687 555,73	12 371 251,66
2018	12 371 251,66	1 548 540,73	13 919 792,39	9 749 450,91	-8 200 910,18	4 170 341,48
Spolu	---	10 826 714,40	---	45 914 115,97	---	---

Zdroj: MH M

Za rok 2018 dosiahol MH M čistý **úctovný zisk** vo výške 6,6 mil. eur, ktorý sa v súlade s rozhodnutím MH SR ako jediného akcionára MH M použil na úhradu straty minulých rokov. Z pohľadu dane z príjmov však spoločnosť zaznamenala daňovú stratu vo výške mínus 5,7 mil. eur.

Zisk bol vytvorený nepeňažnými účtovnými operáciami. Výška hospodárskeho výsledku 79 mil. eur dosiahnutého v roku 2017 bola ovplyvnená zrušením rezerv na neukončené súdne spory. Najvýznamnejší vplyv malo zrušenie rezervy na súdny spor so spoločnosťou Slovenské elektrárne, a. s. vo výške takmer 68 mil. eur.

K 31. decembru 2016 vykázala spoločnosť **pohľadávky** takmer 7 mil. eur. Tvorili ich najmä tie, ktoré prešli z FNM SR. V dôsledku zmeny zostatku osobitného účtu MH SR, ktorý predstavoval samostatnú kategóriu pohľadávok z privatizácie, pohľadávky v roku 2017 výrazne poklesli. K 31. decembru 2018 dosahovali úroveň necelých 500 tis. eur. Na pokles stavu pohľadávok mal najväčší vplyv ich odpis z titulu právoplatného ukončenia konkurzného a exekučného konania. Vývoj pohľadávok bol predkladaný polročne na rokovanie predstavenstva a dozornej rady v súlade so Stanovami MH M.

Závazky spoločnosti tvorili dlhodobé záväzky z obchodného styku, ostatné dlhodobé záväzky, dlhodobé rezervy, krátkodobé záväzky, záväzky voči zamestnancom, iné záväzky a krátkodobé záväzky. Podiel záväzkov na pasívach spoločnosti v roku 2016 činil 57 % a v dôsledku zrušenia rezerv na súdne spory klesol na takmer 22 % v roku 2018.

MH M evidoval aj záväzky vo forme vydaných krátkodobých dlhopisov FNM SR v sume presahujúcej 15 mil. eur napriek skutočnosti, že k 1. januáru 2017 došlo k zániku väčšiny týchto dlhopisov.

MH M má v účtovníctve evidované aj záväzky na podsúvahových účtoch, ktoré predstavujú ručenie vyplývajúce z privatizačných zmlúv, ktorými sa FNM SR zaviazal uhradiť nadobúdateľom privatizovaných spoločností určité straty na majetku. Straty môžu privatizérom v budúcnosti vzniknúť v dôsledku rizík definovaných v privatizačných zmluvách. Celkovo ku koncu roka 2018 odhad možných nárokov, ktoré môžu nadobúdatelia v budúcnosti uplatniť voči MH M v súvislosti s týmito ručeniami a rizikami možných strát, predstavuje až 976 mil. eur.

Predstavenstvo si dávalo vypracovať podnikateľské plány v súlade so Stanovami MH M. Na roky 2017, 2018 a 2019 boli spracované externou spoločnosťou EKOPRAKTIK, spol. s r. o., za ktoré spoločnosť uhradila viac ako 10 tisíc eur s DPH. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu dôvodom pre spracovanie dokumentu externou firmou bola skutočnosť, že Organizačný poriadok MH M v časti súvisiacej s činnosťou ekonomického útvaru nemal túto aktivitu za definovanú v opise pracovnej činnosti. Tieto úpravy sú plne v kompetencii organizácie a nie sú dôvodom na zazmluvnenie tejto činnosti externou firmou. Plány neobsahovali investície do nových ekonomických aktivít a predstavovali len statický dokument, s ktorým v priebehu roka MH M nepracoval. Na riadne vykonávanie činnosti MH M podľa kontrolórov NKÚ SR stačí vypracovávať len finančný plán.

3.3 MAJETKOVÉ ÚČASTI

MH M vlastnil 100 %-né podiely v 6 teplárenských spoločnostiach - Tepláreň Košice, Martinská teplárenská, Trnavská teplárenská, Bratislavská tepláreň, Zvolenská teplárenská a Žilinská teplárenská. Tieto spoločnosti mali obmedzenú schopnosť tvoriť zisk z dôvodu rozsiahlych investícií do rozvoja ekologizácie. Len dve z nich (Trnavská a Košická) však splnili sprísnené emisné limity a štyrom boli udelené prechodné opatrenia, ktoré im umožnia rozložiť investície do ekologizácie na dlhšie časové obdobie.

100 %-ný podiel mal MH M v kontrolovanom období aj v dvoch ziskových spoločnostiach - Dlhopis, o.s.p., a.s., a Poliklinika Tehelná, a. s.

Menšinové podiely (do 50 %) vlastnil v 17 akciových spoločnostiach autobusovej dopravy (SAD), ktoré pokrývajú celé územie Slovenska prímestskou, regionálnou a diaľkovou dopravou. S jednotlivými VÚC majú uzatvorené zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej pravidelnej autobusovej doprave. Týmto zmluvám končí platnosť v priebehu rokov 2020 až 2026, čo by mohlo mať dopad na hodnotu spoločnosti, pokiaľ neuspjú v tendroch. Možnosti MH M ovplyvňovať strategické a prevádzkové rozhodnutia týchto spoločností sú vzhľadom na postavenie menšinového akcionára obmedzené. V kontrolovanom období z nich však získal prostredníctvom dividend celkovo 2,3 mil. eur.

K ostatným spoločnostiam, kde mal MH M zastupovať štát ako väčšinového akcionára patrili akciové spoločnosti Kúpele Sliac (s majetkovou účasťou 79,97 %) a Burza cenných papierov (s 75,97 % ným podielom).

Výška dividend bola priamo závislá od vývoja hospodárskeho výsledku a od spôsobu rozdelenia zisku v týchto spoločnostiach.

Tabuľka 2 - Dividendy MH M v eur

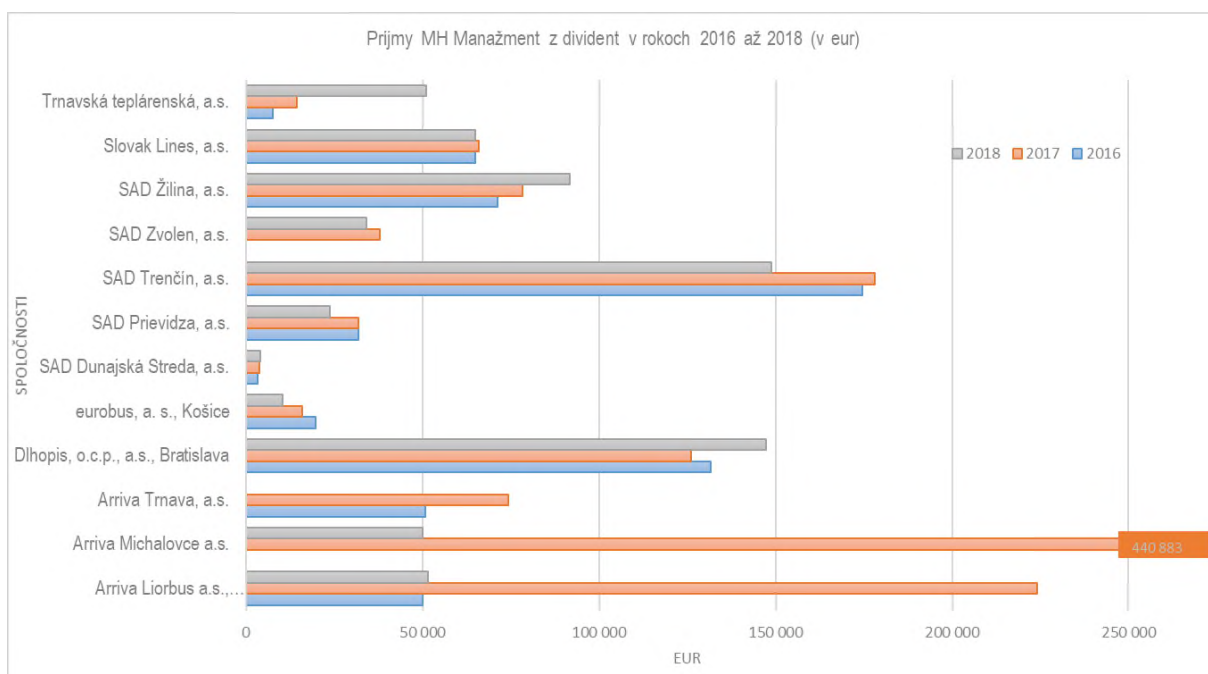
Dividendy	2016	2017	2018
Dividendy z darovaných akcií	113 217,18	45 851,69	45 010,80

Dividendy zo spoločností s majetkovou účasťou	653 740,32	1 391 665,20	734 081,37
Ročné dividendy:	766 957,50	1 437 516,89	779 092,17

Zdroj: MH M

Celková výška dividend za obdobie 2016 až 2018 dosiahla výšku takmer 3 mil. eur. Z toho dividendy s majetkovou účasťou predstavovali 2,8 mil. eur a medziročne (2017/ 2018) výrazne poklesli až o 47 %. Najväčší príjem dividend MH M za kontrolované obdobie bol zo spoločností autobusovej dopravy a spoločnosti DLHOPIS a minimálny z teplárenských spoločností. (pozri graf 2) Z ostatných akciových spoločností nemal MH M príjem.

Graf 2 Prehľad dividend vybraných spoločností s majetkovým podielom štátu vyplatených MH M

Prínos z fungovania MH M pre štát vyjadruje jeho odvod za uvedené obdobie. **Z dividend, ktoré získal MH M takmer vo výške 3 mil. eur, bolo do štátneho rozpočtu odvedených len 74 400 eur. Zostatok bol príjmom spoločnosti MH M.**

Do akciových spoločností s majetkovou účasťou boli delegovaní zástupcovia MH M a odmeňovaní za výkon funkcie člena DR a člena predstavenstva v zmysle stanov daných spoločností.

3.4 SÚDNE SPORY

Vedenie súdnych sporov upravovali právne predpisy, stanovy a pokyny valného zhromaždenia. Súdne spory patrili medzi najrozsiahlejšiu, odborne a časovo náročnú agendu. Na zabezpečenie právneho poradenstva a právnych služieb boli využívané v prevažnej miere externé právne služby. Výdavky vynaložené na súdne spory boli k 30. júnu 2019 vo výške 29,5 mil. eur s DPH.

Tabuľka 3 - Vyplatené finančné prostriedky za externé právne služby od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2019

Advokátska kancelária	Vyplatená odmena v eur s DPH
Advokátska kancelária DVORECKÝ&BOHUNICKÝ s.r.o.	8 211 377,08

Advokátska kancelária ECKER-KÁN & PARTNERS, s.r.o.	1 836 939,65
Advokátska kancelária JUDr. Radomír Bžán, s.r.o.	19 197 546,39
Advokátska kancelária TaylorWessing e/n/w/c advokáti s.r.o.	279 210,98
Advokátska kancelária Paul Q, s.r.o.	37 083,03
RUŽIČKA AND PARTNERS s.r.o.	30 000,00
Spolu vyplatené k 30.06.2019	29 592 157,13

Zdroj: MH M

V roku 2018 bol MH M účastníkom konania v 39 súdnych sporoch, z toho 34 súdnych sporov bolo vedených voči spoločnosti (pasívne súdne spory) a 5 súdnych konaní viedol MH M (aktívne súdne spory). Z celkového počtu súdnych sporov bolo vedených 22 s nepeňažným konaním sporu a 17 súdnych konaní, ktorých predmetom sporu bolo peňažné plnenie.

Medzi významné súdne spory vedené proti spoločnosti MH M patria spory iniciované v súvislosti s privatizáciou spoločnosti Mondi SCP, a. s. (vtedy SCP, a. s.) a určenie vlastníckeho práva k 49% balíku jej akcií. Z uzavretých zmlúv o kúpe akcií vyplývali pre MH M aj ďalšie záväzky, konkrétne záruky prevzaté pôvodne FNM SR v súvislosti s privatizáciou bankového sektora, konkrétne VÚB, a. s. a IRB, a. s. (v súčasnosti OTP, a. s.). Spor rieši s advokátskou kanceláriou ECKER-KÁN & PARTNERS.

Významný súdny spor o sumu 680 mil. eur bol vedený so Slovenskými elektrárňami ohľadom vodnej elektrárne Gabčíkovo, ktorý bol ukončený v prospech MH M. Ten však nepostupoval profesionálne, keď stanovil neprimeranú výšku odmeny pre AK JUDr. Bžán, s.r.o. za zastupovanie v tomto spore a ponechal dohadovanie o konečnej výške odmeny až na čas po ukončení sporu. **Ako neprofesionálne a netransparentné konanie to vyhodnotil aj akcionár – ministerstvo hospodárstva a vyvodil manažérsku zodpovednosť odvolaním dozornej rady MH M v októbri 2017 a po zmene stanov aj predstavenstva v januári 2018.**

Medzi významné aktívne súdne spory patria žaloby proti Advokátskej kancelárii JUDr. Radomír Bžán, s. r. o. a Advokátskej kancelárii Dvorecký & Partneri s. r. o., ktorými sa spoločnosť MH M domáha vrátenia už vyplatených odmien za poskytnuté právne služby. V súvislosti so súdnym sporom medzi FNM SR a spoločnosťou Slovenské elektrárne žiada MH M vrátiť odmenu vo výške 21 mil. eur s DPH od AK JUDr. Bžán z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorého sa mal žalovaný dopustiť prijatím plnenia z neplatného právneho úkonu, nakoľko žalobca namietal neplatnosť zmluvy z dôvodu porušenia predpisov o verejnom obstarávaní.

Ku koncu roka 2018 hodnota neukončených pasívnych súdnych sporov predstavovala objem 95 mil. eur, ku ktorým MH M vytvoril účtovné rezervy 30 mil. eur. Rezervy boli tvorené v súlade s príslušnou legislatívou, pričom boli ocenené odhadom v dostatočnej sume. K týmto rezervám si však spoločnosť nevytvárala reálne finančné zdroje.

Neukončené súdne spory, z nich plynúce záväzky ako aj finančné nepokrytie rezerv na súdne spory môžu mať z dlhodobého hľadiska nepriaznivý vplyv na výdavky MH M, tzn. v konečnom dôsledku aj negatívny dopad na štátny rozpočet.

3.5 FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA ČINNOSŤ SPOLOČNOSTI

Výdavky spojené s prevádzkou MH M boli v období 2016 až 2018 vo výške 4 mil. eur, z čoho **osobné náklady predstavovali viac ako 60 %**. Ku koncu júna 2019 MH M evidoval 16 zamestnancov s priemernou mzdou takmer 2 900 eur. MH M sa pri pracovnoprávných vzťahoch riadil platnou kolektívnou zmluvou uzatvorenou počas existencie FNM SR. Platnosť a účinnosť kolektívnej zmluvy sa predlžovala vždy na obdobie ďalšieho kalendárneho roka. V súlade so zákonom o zrušení FNM SR však bol MH M povinný voči zamestnancom dodržiavať ustanovenia kolektívnej zmluvy.

Za kontrolované obdobie bolo navyše uzavretých spolu 10 dohôd o pracovnej činnosti. Vyplatená suma predstavovala viac ako 90 tisíc eur k 30. júnu 2019. Predmetom dohôd boli administratívne činnosti zamerané na oblasť lektorskej, ekonomickej, majetkovoprávnej dokumentácie privatizačných projektov podnikov a mediálneho poradenstva.

MH M si dal vypracovať externou firmou účtovnú závierku za obdobie od 19. decembra 2015, kedy bola zapísaná do OR SR do 31. decembra 2015. Napriek tomu, že nevykonával žiadnu činnosť a nemal žiadneho zamestnanca zaplatil za spracovanie účtovných dokladov 4 680 eur s DPH.

Spoločnosť MH M si od externej spoločnosti objednala **audit účtovnej závierky**, hoci vzhľadom na veľkosť spoločnosti nebola povinná. Náklady na tento audit vrátane auditu súladu výročnej správy a konzultácie pri vypracovaní daňového priznania za roky 2016 až 2018 predstavovali **viac ako 59 tisíc eur s DPH**. Tento náklad z dôvodu dobrovoľnosti nebol teda nevyhnutný.

Kontrolóri zistili, že MH M nevhodne realizoval ročný nájom vozidla Škoda Superb za cenu viac ako 21 tisíc eur s DPH. Cena, za ktorú bolo vozidlo na 1 rok prenajaté, zodpovedá približne polovici kúpnej ceny nového, rovnakého motorového vozidla. NKÚ SR hodnotí toto konanie ako nehospodárne. Pritom to isté vozidlo Škoda Superb, bolo už minulosti prenajímané aj FNM SR, ktorý za **prenájom v rokoch 2014 až 2016 zaplatil takmer 43 tisíc eur s DPH**.

Aj napriek tomu, že v cene prenájmu vozidla boli zahrnuté aj sezónne pneumatiky, MH M zbytočne zakúpil novú, ďalšiu kompletnú sadu pneumatík na osobitných diskoch za viac ako 2000 eur s DPH. Nehospodárny bol aj nákup zvláštneho výstražného zariadenia (majáku) do prenajatého vozidla v hodnote takmer 3300 eur s DPH, ktoré však mohlo byť využívané maximálne do skončenia prenájmu vozidla, teda necelých 6 mesiacov.

MH M vlastní v Bratislave na Mierovej ulici celkovo 5 trojizbových bytov, 8 nebytových priestorov – garážových státi a pozemok. Tieto nehnuteľnosti nadobudol MH M od fondu a presahuje potreby spoločnosti. Všeobecná hodnota týchto **nehnuteľností** podľa znaleckého posudku bola vo výške **700 tisíc eur s DPH**. Celkové náklady na byty a nebytové priestory za roky 2016 až 2018 predstavovali náklady na správu a údržbu nehnuteľností, náklady na energie a daňové náklady vo výške presahujúcej 18 tisíc eur.

MH M sídli v prenajatých priestoroch od spoločnosti OMNIA 2000 a. s. Aktuálne si MH M prenajíma plochu kancelárskych priestorov o výmere 707 m². Pri počte 16 zamestnancov k 31. decembru 2018 je to v prepočte 44 m² na zamestnanca, t.j. mesačné nájomné 853 eur s DPH na jedného zamestnanca vrátane odplaty za médiá a služby.

Súčasťou prenájmu bol aj značný počet miest prioritne slúžiacich na parkovanie motorových vozidiel vo vlastníctve MH M, členov predstavenstva a dozornej rady spoločnosti, ako aj pre parkovanie návšteví. Celkové náklady, ktoré MH M uhradil v rokoch 2016 až 2018 na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov, boli vrátane odplaty za pevné linky a služby internetu vo výške viac ako 716 tisíc eur s DPH.

Okrem pevných liniek a internetu od spoločnosti OMNIA 2000 a. s., uzatvoril MH M v roku 2016 aj Rámcovú zmluvu o spolupráci so spoločnosťou Slovak Telekom, a. s. Na jej základe má zriadených ďalších 17 mobilných telefónnych čísel a 10 mobilných internetov. Za tieto služby MH M uhradil Slovak Telekomu celkovo viac ako 36 tisíc eur s DPH.

Za trojročné obdobie predstavovali náklady MH M na telekomunikačné služby sumu 75,4 tisíc eur s DPH (38,8 tisíc eur OMNIA 2000 a. s. a 36,6 tisíc eur Slovak Telekom). Pri počte 16 zamestnancov to bolo v prepočte 131 eur s DPH na jedného zamestnanca za mesiac.

4 ODPORÚČANIA

Odporúčania pre MH SR

1. **Preveriť možnosť vyradiť z podsúvahovej evidencie MH M záväzok ručenia v objeme 976 821 914,14 eur, ktoré veritelia oznámili FNM SR**
2. **Prijať rozhodnutie odúčtovať záväzok vo výške 15 214 071,15 eur za zaniknuté dlhopisy FNM SR**
3. **Efektívne a hospodárne vyriešiť prebytočný majetok na Mierovej ulici v Bratislave**
4. **Prijať úsporné opatrenia na zníženie nákladov na vlastnú prevádzku (efektívnejší prenájom priestorov a služieb a pod.)**
5. **Spracovať dokument o ďalšej činnosti MH M a predložiť komplexný návrh s časovým plánom akcionárovi**

5 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

MH M uplatnil možnosť vzniesť námietky voči pravdivosti a preukázateľnosti kontrolných zistení. Po vyhodnotení obsahovej stránky námietok NKÚ SR konštatoval, že sa vecne jednalo o požiadavky na úpravu textu protokolu bez toho, aby bola spochybnená pravdivosť, úplnosť a preukázateľnosť kontrolných zistení uvedených v protokole o výsledku kontroly. Uvedené požiadavky nemali charakter námietok.

MH M na základe výsledkov kontroly sa zaviazal prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. O týchto opatreniach musí informovať NKÚ SR, rovnako musí do konca mája 2020 zaslať správu o plnení týchto opatrení. NKÚ SR bude plnenie opatrení naďalej monitorovať.

6 TÍM KONTROLÓROV

Kontrolovaný subjekt vytvoril primerané podmienky na výkon kontroly a s kontrolnou skupinou aktívne spolupracoval a komunikoval. Kontrolu „Uplatňovanie práv a povinností MH Manažment, a. s.“ vykonali piati kontrolóri NKÚ SR. Vedúca kontrolnej skupiny aj jej členovia boli skúsení zamestnanci s dlhoročnou odbornou praxou, ktorí sa opakovane zúčastňujú na kontrolách spoločností v rezorte hospodárstva. Všetci členovia tímu majú skúsenosti s podobným rozsahom kontroly a dostatočné znalosti v danej téme.

ZÁVER

Kontrolná akcia štátnej akciovej spoločnosti MH Manažment splnila svoj stanovený účel. Kontrola preverila a vyhodnotila činnosť orgánov spoločnosti a majetkové účasti, ako aj vývoj pohľadávok, súdnych sporov, záväzkov a ich finančný efekt a tiež vynakladanie finančných prostriedkov na činnosť spoločnosti.

NKÚ odporúča odúčtovať MH M záväzky vo forme vydaných krátkodobých dlhopisov v sume presahujúcej 15 mil. eur, keďže k 1. januáru 2017 došlo k zániku väčšiny týchto dlhopisov. NKÚ SR tiež odporúča preveriť možnosti, ako vyradiť z evidencie záväzky na podsúvahových účtoch, ktoré predstavujú ručenie vyplývajúce z privatizačných zmlúv vo výške až 976 mil. eur.

Spoločnosť MH M je od roku 2018 v režime útlmovej činnosti. NKÚ SR odporúča vypracovať dokument o jej ďalšom pôsobení, vrátane časového plánu a konkrétnych krokov, ktoré by smerovali k ukončeniu jeho činnosti. Je potrebné prehodnotiť činnosť tejto organizácie, a zväziť, či by nebolo účinnejšie a efektívnejšie, ak by sa jeho agenda presunula na niektoré ministerstvo, ktoré má napríklad viac skúseností v oblasti právneho zastupovania v súdnych sporoch a mohlo by využiť aj vlastných zamestnancov štátnej správy, namiesto drahých externých právnych firiem. Neukončené súdne spory, z nich vyplývajúce záväzky, ako aj nedostatočne kryté finančné rezervy na súdne spory môžu mať z dlhodobého hľadiska nepriaznivý vplyv na výdavky MH M, tzn. v konečnom dôsledku aj negatívny dopad na štátny rozpočet. Výrazný pokles použiteľných finančných prostriedkov o 90 % za tri roky, ako aj ukončenie niektorých činností indikuje potrebu systémového riešenia ďalšej existencie tejto štátnej akciovej spoločnosti.

Stav majetkových podielov, ktoré spravuje v mene štátu MH M, kde polovica firiem je v konkurze, a len malá časť firiem prináša zisk v podobe dividend, podľa NKÚ SR ukazuje nutnosť prehodnotiť túto agendu. V súčasnosti výkon akcionárskych práv zabezpečujú zamestnanci MH M, ktorí sú delegovaní do orgánov spoločnosti.

Pre porovnanie uvádzame vývoj FNM Českej republiky. Ten bol zriadený za účelom technickej realizácie jednotlivých privatizačných rozhodnutí a dočasnej správy štátnych podielov určených k postupnej privatizácii. Fond vznikol roku 1991 fungoval do roku 2006. Pôsobnosť bývalého FNM ČR od 1. januára 2006 zabezpečoval novovzniknutý odbor na Ministerstve financií ČR.

FNM na Slovensku bol zrušený zákonom o desať rokov po svojom založení, keď prestal plniť svoju základnú úlohu v procese privatizácie. Do budúcnosti sa neplánovala privatizácia majetku štátu a ani privatizácia v rozsahu, v akom sa vykonávala v súvislosti s transformačnými procesmi v minulosti. Nebolo preto potrebné trvalé pôsobenie osobitného subjektu určeného na výkon privatizačnej činnosti.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Priemyselná 2
824 73 Bratislava 26
☎ +421 2 501 14 911
✉ info@nku.gov.sk

MH Manažment, a. s.,

Trnavská cesta 100
821 01 Bratislava
☎ +421 2 32282 780
✉ mhmanazment@mhmanazment.sk

PREROKOVANIE ZÁVEREČNEJ SPRÁVY

Záverečnú správu prerokoval senát Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky pod vedením predsedu Ing. Karola Mitrika dňa 21. 04. 2020.